

Brüsszel, 2018.6.6.
SWD(2018) 328 final

**BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA**

GOVSATCOM

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Unió űrprogramjának és Az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről

{COM(2018) 447 final} - {SWD(2018) 327 final}

Vezetői összefoglaló

Hatásvizsgálat a következőről: Rendeletjavaslat egy biztonságos műholdas kommunikációs program (EU Govsatcom) kormányzati felhasználók számára történő létrehozásáról

A. A fellépés szükségessége

Miért? Milyen problémát kell megoldani? Legfeljebb 11 sor

A biztonság területén működő európai szervezetek működési környezete eddig is kihívást jelentett, de most egyre ellenségesebb: folyamatosan új fenyegetések és kockázatok jelentkeznek. Ezzel párhuzamosan a nemzeti és uniós hatóságok által a biztonságos műholdas kommunikációval szemben támasztott követelmények szintén gyorsan fejlődnek. A kockázatok és a szükségletek tekintetében ma még csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre megoldások, amelyek gyakran meglehetősen sebezhetők, nem célravezetők és/vagy nem eléggé biztonságosak. Ez az aránytalanság csak fokozódni fog, és az Unió és tagállamai kulcsfontosságú missziói, biztonsági műveletei és infrastruktúrái számára kockázatot jelent. A fő mozgatórugók a következők: a biztonságos műholdas kommunikáció (a továbbiakban: SatCom) iránti kereslet és az azzal kapcsolatos kínálat fragmentált, számos felhasználó kritikus biztonsági szükségletei nem vagy nem teljes mértékben teljesülnek, a környezet folyton változik a fenyegetések (pl. kiberbiztonság) és a technológiai fejlődés szempontjából. Az érintett érdekelt felek a biztonság területén működő uniós és nemzeti szervezetek, mint például a katonai és rendőri erők, a tengerhajózási közösség, a külügyért felelős szolgálatok, a polgári védelem és a humanitárius segítségnyújtás, valamint a kulcsfontosságú infrastruktúrák üzemeltetői. Emellett az ipar, így többek között a műholdak üzemeltetői, az űr- és földi infrastruktúra gyártói és a szolgáltatók is érintettek.

Mi a kezdeményezés várható eredménye? Legfeljebb 8 sor

A kezdeményezés megbízható hozzáférést fog biztosítani a biztonságos és költséghatékony SatCom-kapacitásokhoz és -szolgáltatásokhoz azon uniós és nemzeti hatóságok számára, amelyek biztonsági szempontból kritikus missziókat és infrastruktúrákat kezelnek. Fedezze az új „Govsatcom-központ” létrehozásának és működtetésének költségeit – amely a biztonságos, biztonságos SatCom-szolgáltatók és -szolgáltatók közötti zökkenőmentes összekapcsoláshoz szükséges földi infrastruktúra –, valamint az engedélyezett uniós és nemzeti felhasználók számára biztosított SatCom-kapacitások és -szolgáltatások működési költségeit.

Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés? Legfeljebb 7 sor

A jelenlegi és jövőbeli biztonsági kockázatok mind az EU egészét, mind a tagállamokat érintik. Csak néhány tagállam rendelkezik saját biztonságos kommunikációs műholdakkal, de a tagállamok és az uniós intézmények többsége nem. Az uniós fellépés és a velejáró méretgazdaságosság a felhasználói hozzáférés, a megbízhatóság, a reziliencia, a biztonság és a költséghatékony javulásához vezet majd. Ez a polgári-katonai felhasználások között előmozdítja a szinergiát, továbbá az uniós és tagállami erőfeszítések nagyobb összhangját és jobb koordinációját, valamint az EU fokozottabb autonómiáját eredményezi. Az ágazat egy stabilabb és kiszámíthatóbb környezet előnyeit élvezheti majd, amely serkenteni fogja az innovációt és K+F-t, ezáltal fokozva az uniós űripar versenyképességét. A polgárok pedig nagyobb biztonságban részesülhetnek.

B. Megoldások

Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért? Legfeljebb 14 sor

Az alapforgatókönyv mellett négy lehetőséget elemeztünk. Valamennyi lehetőség a következő elemeken alapul: a felhasználói igények összesítése uniós és nemzeti szinten, biztonsági akkreditáció, valamint egy intelligens „Govsatcom-központ” megvalósítása, amely összekapcsolja a beszállítókat és felhasználókat. A lehetőségek közötti eltérések a kínálati oldalon jelentkeznek. Mivel sem a kereskedelmi, sem a nemzeti műholdak (1. és 2.

opció) nem képesek teljes körű megoldást biztosítani, két további lehetőséget is figyelembe vettünk. Mindkettő kombinálja nemzeti forrásokból és a biztonsági szempontból akkreditált kereskedelmi forrásokból történő ellátást, és mindkét opció kiterjed a későbbi lehetséges hosszú távú hiányosságok kezelésére is: erre vagy az EU és az ágazat közötti köz-magán társuláson (3. opció), vagy az uniós tulajdonban lévő eszközökön keresztül (4. opció) kerülne sor.

A 3. opció biztosítja a leghatékonyabb és legváltozatosabb megoldást mind a hozzáférés, mind a biztonság, mind a földrajzi lefedettség és a frekvenciaspektrum tekintetében, valamennyi felhasználó számára. Ez a lehetőség egyben lehetővé teszi a meglévő felhasználói berendezések használatát is, tehát rugalmas és testre szabható. Nem torzítja a meglévő kereskedelmi SatCom-piacot, és lehetővé teszi az EU számára, hogy fő ügyfélként lépjen fel. Költséghatékonyabb lesz a szolgáltatásnyújtás a méretgazdaságosságnak köszönhetően, valamint azért is, mert szükség esetén az EU részleges beruházást eszközöl egy köz-magán társulás révén. A köz-magán társulással kapcsolatos megközelítés előnye, hogy úgy ösztönzi az innovációt, hogy közben megosztja a technológiai kockázatokat. Az általános költségek megegyeznek azzal, amit a jelenlegi kormányzati SatCom-felhasználóknak mindenképpen fizetniük kell a fragmentálódott piacokon való fennmaradáshoz, sőt még alacsonyabbak is ennél, így az uniós hozzáadott érték jelentős.

Ki melyik alternatívát támogatja? Legfeljebb 7 sor

Valamennyi érdekelt határozottan támogatja a különféle opciókat, de összességében a 3. opció érte el a legjobb eredményt: A biztonságos SatCom-hozzáféréssel nem rendelkező tagállamok és uniós szereplők egyértelműen jobban járnak, míg a nemzeti eszközökkel rendelkező tagállamok értékesíteni tudják többletkapacitásukat, és profitálhatnak a redundanciákból és a kiegészítő szolgáltatásokból. Valamennyi ágazati érdekelt fél támogatja az EU szövetséges vagy fő ügyfélként betöltött szerepét, különösen a felhasználói kereslet egyesítése, a biztonsági követelmények harmonizálása, valamint az uniós autonómia, innováció és K+F ösztönzése érdekében. A műholdak üzemeltetői és a műholdas szolgáltatók elutasítják a 2. opciót (csak tagállami eszközök), és inkább a 1., 3. és 4. számú – kereskedelmibb jellegű – lehetőséget részesítik előnyben. Az európai űripar mind a 4 opciót támogatja, azzal érvelve, hogy ha az EU lesz a fő ügyfél, az a szigorú uniós és biztonsági követelményekkel együtt uniós műholdak iránti nagyobb keresletet kialakulását eredményezi. Az ágazat egésze nagyra értékeli az ennek köszönhető innovációt, amely világszerte versenyképességét is javítani fogja.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei? Legfeljebb 12 sor

A különböző tanulmányok, az érdekelt felekkel folytatott célzott konzultációk, valamint a tagállamokkal és az ágazattal folytatott kétoldalú megbeszélések alapján megállapítható, hogy a kezdeményezés jelentős pozitív hatásokat eredményez az alábbiak tekintetében:

- Biztonság: garantált hozzáférés és információvédelem valamennyi felhasználó számára, különösen azon tagállamok esetében, amelyek nem rendelkeznek nemzeti eszközökkel.
- A fragmentáció felszámolásából eredő előnyök a felhasználók számára: biztosított SatCom-hozzáférés, több frekvencia és jobb földrajzi lefedettség. Az ágazat számára: kiszámíthatóbb és stabilabb uniós piacok, új (meghatározó fontosságú) ügyfelek.
- Gazdaság: költséghatékony megoldások a méretgazdaságosság révén.
- Az EU autonómiája: több és jobb európai SatCom-kapacitás rendelkezésre állásának köszönhetően csökken a harmadik országoktól való függés.
- Versenyképesség: az uniós űripar versenyképességére gyakorolt pozitív hatás.
- Az európai polgárok közvetlen és közvetett társadalmi jelentőségű előnyökben részesülnek: a rendőrség, a hadsereg, a határőrség, a polgári védelmi szolgálatok stb. az ehhez szükséges eszközök birtokában hatékonyabban tudnak majd működni.
- Az EU külső fellépése hatékonyabb lesz az egész világon, beleértve a KBVP-műveleteket és a humanitárius segítségnyújtást is.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)? Legfeljebb 12 sor

Az azonosított felhasználói igények alapján a program a teljes mértékben működőképes szakaszban várhatóan évente legfeljebb 100–150 millió EUR erejéig terheli meg az uniós költségvetést. A kiépítési szakasz legfeljebb 100 millió EUR költséggel jár; szükség esetén 2025-től további költségvetést lehetne előirányozni a hiánypótló úrinfrastruktúra kiépítésére. A program költségvonzatain túl nem kell kedvezőtlen hatásokra számítani sem gazdasági, sem társadalmi, sem környezeti szempontból. Megfelelési költségek nincsenek.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat? Legfeljebb 8 sor

A kereslet összesítése és az EU Govsatcom biztonsági szabványok létrehozása pozitív hatással lesz a vállalkozásokra. Különösen a magánszektor üzleti tevékenységének költségei fognak csökkenni (több száz ad hoc szerződés helyett az EU lesz a fő ügyfél). Kibővül a felhasználói alap az új felhasználók és alkalmazások jóvoltából, és egyben stabilabb és kiszámíthatóbb lesz. Ez serkenteni fogja az innovációt és a K+F-t. A köz-magán társulással kapcsolatos megközelítés a magánberuházásokat részesíti előnyben, hiszen megoszlanak a technológiai kockázatok.

A kkv-kra (és a mikrovállalkozásokra) gyakorolt hatások általában inkább csekély mértékűnek mutatkoznak. Az innovációban játszott alapvető szerepük miatt azonban előnyös lehet, ha egyedi szabályok kerülnek bevezetésre az EU Govsatcom-közbeszerzésekben való részvételük megkönnyítésére.

Lesz-e jelentős hatása az intézkedésnek a tagállamok költségvetésére és közigazgatására? Legfeljebb 4 sor

- A nemzeti SatCom-műholdakkal rendelkező tagállamok esetében mérsékelt pozitív hatások várhatók: jobb szolgáltatások a biztonsági szereplők számára, nagyobb reziliencia és a többletkapacitás értékesítésének lehetősége.
- A nemzeti kapacitások nélküli tagállamok esetében jelentős pozitív hatásokra lehet számítani: jobb minőségű szolgáltatások a biztonsági szereplők számára, nagyobb reziliencia a biztonságos SatCom-megoldásokhoz való garantált hozzáférésnek köszönhetően, amelyek egyébként nagyon költségesek lennének, illetve nemzeti szinten lehetetlen lenne megfizetni őket.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások? Legfeljebb 6 sor

A hatásvizsgálat során más jelentős hatások, különös tekintettel az alapvető jogokra, illetve a regionális/nemzetközi szempontokra, nem kerültek napvilágra. Az ágazati szereplők különösen az uniós biztonsági előírások harmonizálásától várható potenciálisan pozitív hatásokat emelték ki, ami több szerződést eredményezhet az akkreditált európai cégek számára. Az előírások betartása kapuként szolgálhat a hasonló szolgáltatások kereskedelmi értékesítéséhez világszerte.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára? Legfeljebb 4 sor

A program teljesítményét és alakulását figyelemmel kell kísérni a változó kereslet és kínálat nyomon követése, valamint az új fenyegetésekre és kockázatokra való reagálás érdekében. A rendelettervezetnek e célból megfelelő rendelkezéseket kell tartalmaznia, például a szolgáltatási portfólióval és a program félidős felülvizsgálatával kapcsolatos végrehajtási jogi aktusok elfogadásával kapcsolatban.